

TEL AVIV UNIVERSITY אוניברסיטת תל-אביב
תולדות הנצרות
1350-2017

פרופסור דוד כ"ץ
החוג להיסטוריה כללית

dskatz@post.tau.ac.il
www.davidskatz.com

(Almost) all the readings can be found in my [Dropbox](#)

FIRST THINGS FIRST:

1. הברית החדשה, הבשורה על-פי מתי : <http://www.jer-31.com/main/Delitzsch.html>

I. RELIGION AND SECULARIZATION

1. B.R. Wilson, Religion in Secular Society (London, 1966), pp. ix-xix ('Introductory').
2. Johan Huizinga [1872-1945], The Waning of the Middle Ages: A Study of the Forms of Life, Thought, and Art in France and the Netherlands in the Fourteenth and Fifteenth Centuries (London, 1924) [translation of Herfstij der middeleeuwen (Haarlem, 1919)], chapter 12.

HEBREW TRANSLATIONS AVAILABLE:

יוהאן הווינגחה, בסתיו ימי-הביניים (ירושלים, 1984) [תירגום (מאנגלית) : אהרן אמיר].

יוהאן האווינגחה, סתיו ימי-הביניים (ירושלים, 2009) [תירגמה (מהולנדית) : קרלה פרלשטיין].

II. THE CHURCH ON THE EVE OF THE REFORMATION

1. B. Hamilton, Religion in the Medieval West (London, 1986), chapters 12-13
2. J. Bossy, Christianity in the West, 1400-1700 (Oxford, 1985), chapter 1.

3. Jacob Burckhardt [1818-97], The Civilization of the Renaissance in Italy (London, 1878): translation by S.G.C. Middlemore of Die Cultur der Renaissance in Italien: Ein Versuch (Basel, 1860), second edition (1868): Part II, 'Personality'.

HEBREW TRANSLATION AVAILABLE:

יעקב בורקהארט, תרבות הרניסאנס באיטליה (ירושלים, 1966), ע"ע 103-106.

III. 'THE MORNING STAR OF THE REFORMATION'? – JOHN WYCLIF (c.1330-1384) AND JOHN HUS (c.1372-1415)

1. Anthony Kenny, Wyclif (Oxford, 1985), chapter 5 ('The Truth of Scripture') and chapter 7 ('The Body of Christ').

IV. THE MAGISTERIAL REFORMATION – MARTIN LUTHER

1. דוד כ"ץ, 'הרפורמציה והשלכותיה', בתוך מרטין לוטר, ארבעה חיבורים תיאולוגיים (תל אביב, 2001), ע"ע 199-218.

2. יוג'ין פ' רייס (הבן) ואנתוני גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559 (תל אביב, 2000), ע"ע 131-143, 147-173.
[ניתן לקנות את הספר](#)

3. מירי אליאב-פלדון, הרפורמציה הפרוטסטנטית (תל אביב, 1997), פרקים ב'-ה'.

4. Alister E. McGrath, Reformation Thought: An Introduction (Oxford, 1988), ch. 5.

V. THE RADICAL REFORMATION – CALVINISM

1. יוג'ין פ' רייס (הבן) ואנתוני גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559 (תל אביב, 2000), ע"ע 143-147.

2. מירי אליאב-פלדון, הרפורמציה הפרוטסטנטית (תל אביב, 1997), פרק ו'.

3. מכס ובר, האתיקה הפרוטסטנטית ורוח הקפיטליזם (תל אביב, 1984) [פורסם ב-1904-5], פרק 1.

4. Alister E. McGrath, Reformation Thought: An Introduction (Oxford, 1988), chapters 7-8.

VI. REFORMATION, PURITANISM, AND CIVIL WAR IN ENGLAND

1. יוג'ין פ' רייס (הבן) ואנתוני גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559 (תל אביב, 2000), ע"ע 173-176.

2. מירי אליאב-פלדון, הרפורמציה הפרוטסטנטית (תל אביב, 1997), פרק ז'.

3. דוד כ"ץ, 'הפוריטניזם האנגלי כרקע לחווייה אמריקנית', בתוך החוויה אמריקנית, בעריכת א. גוטפלד (תל אביב, 1986), ע"ע 47-63.

4. Christopher Haigh, 'Introduction', in The English Reformation Revised, ed. C. Haigh (Cambridge, 1987).

VII. THE COUNTER REFORMATION

1. מירי אליאב-פלדון, הרפורמציה הפרוטסטנטית (תל אביב, 1997), פרק ט'.

2. J. Bossy, 'The Counter Reformation and the People of Catholic Europe', Past and Present, 47 (1970), 51-70.

3. J.H. Elliott, Imperial Spain 1469-1716 (London, 1963), chapter III, section 3 ('The Church and the Faith').

VIII. THE ENLIGHTENMENT, RADICAL AND OTHERWISE

1. Jonathan Israel, 'Enlightenment! Which Enlightenment?', Journal of the History of Ideas, 67 (2006), 523-545.

2. F.E. Manuel, 'Three Scientists in Search of God', in his The Changing of the Gods (Hanover & London, 1983), chapter 1.

IX. "RELIGION OF THE HEART" – THE EVANGELICAL REVIVAL

1. E.J. Hobsbawm, 'Methodism and the Threat of Revolution in Britain', History Today, 7 (1957), 115-124.

2. E.P. Thompson, The Making of the English Working Class (London, 1963), chapter 11 ('The Transforming Power of the Cross').

X. ROMANTIC RELIGION AND ROMAN CATHOLIC REACTION

י. ברלין, 'ההשכלה-שכנגד', בספרו נגד הזרם (תל אביב, 1986), ע"ע 57-84.

OR:

Isaiah Berlin, 'The Counter-Enlightenment', in Against the Current (London, 1979), chapter 1.

XI. SCIENCE, GEOLOGY, DARWIN AND CHRISTIANITY

1. 'Evolution: Unfinished Business', The Economist, 5 February 2009.

2. Margaret Talbot, 'Darwin in the Dock', The New Yorker, 5 December 2005.

3. John Updike, 'Pigeon Feathers', The New Yorker, 19 August 1961.

XII. THE CHURCH IN THE MODERN WORLD AND FUNDAMENTALISM

1. Mark Lilla, 'The Politics of God', The New York Times, 19 August 2007.
2. David S. Katz, 'Apocalysts Now! The Leaders Who Look Forward to the End of the World', New Humanist, vol. 121, no. 2 (March/April 2006), 10-12 [cover story].

3. האל לינדזי, כדור הארץ המנוח (ירושלים, 1976), ע"ע 33-45, 118-133 : פורסם באנגלית בשנת 1970.

4. R. Scott Appleby & Martin E. Marty, 'Fundamentalism', Foreign Policy (Jan.-Feb. 2002), 16-22.

XIII. SECULARIZATION?

1. P. Burke, 'Religion and Secularization', New Cambridge Modern History, volume 13, Companion Volume (Cambridge, 1979), pp. 293-317.

[REFERENCE

1. The Oxford Dictionary of the Christian Church, ed. F.L. Cross and E.A. Livingstone (2nd edn, Oxford, 1974).
2. Documents of the Christian Church, ed. H. Bettenson (2nd edn, Oxford, 1963).]

SOME KEY TERMS

Emile Durkheim	Thomas Münzer	Herrenhut
baptism	Münster	John Wesley
confirmation	Anabaptism	Charles Wesley
matrimony	Jan of Leiden	Romanticism
extreme unction	Hutterites	Jean-Jacques Rousseau
penance	Mennonites	Arminianism
orders	Philip of Hesse	Elie Halévy
eucharist	Peace of Augsburg	F.D. Schleiermacher
virgin birth	Karl Barth	A. Ritschl
incarnation	Pelagius	Pius IX
Philippe Ariès	Jacob Arminius	Oxford Movement
Hallowe'en	Max Weber	J.H. Newman
Seven Deadly Sins	R.H. Tawney	John Keble
Seven Virtues	Werner Sombart	E.B. Pusey
Shrove Tuesday	Henry VIII	Tractarianism
Ash Wednesday	Anne Boleyn	J.J. Scaliger
Good Friday	Catherine of Aragon	James Ussher
Lent	Council of Trent	Charles Lyell
Pentecost	catechism	F. Max Müller
venial sins	Ignatius Loyola	solarism
mortal sins	Francis Xavier	E.B. Tylor
Limbo	Teresa of Avila	animism
Purgatory	John of the Cross	Charles Darwin
Paternoster	Edict of Nantes	Vatican II
Real Presence	Innocent XI	Joseph Smith
transubstantiation	Gallicanism	Brigham Young
Regular Clergy	Ultramontanism	William Miller
Secular Clergy	Jansenism	Ellen Harmon White
simony	Arnauld family	Charles T. Russell
pluralism	Blaise Pascal	B.B. Warfield
benefit of clergy	Quietism	John T. Scopes
indulgences	Miguel de Molinos	the Rapture
rosary	Madame Guyon	Pat Robertson
relics	Vincent de Paul	Pentecostalism
Shroud of Turin	oratory	
Lourdes	Pius VI	
Fatima	Civil Constitution of the	
eschatology	Clergy	
millenarianism	Concordat of 1801	
hermeticism	René Descartes	
Salem Village	John Locke	
Joachim of Fiore	Deists	
Babylonian Captivity	Lord Herbert of Cherbury	
Great Schism	John Toland	
Sacrosancta	David Hume	
Lollards	William Paley	
Taborites	Richard Brothers	
Utraquists	Joanna Southcott	
Pope Leo X	Freemasonry	
Albrecht of Mainz	Pietism	
Wittenberg	P.J. Spener	
Frederick the Wise	Count Zinzendorf	
sola fide	Jonathan Edwards	
sola gratia	The Great Awakening	
sola scriptura	Howell Harris	
nominalism	George Whitefield	
predestination	Holy Club	
Erasmus	Countess of Huntingdon	